

**Élelmiszerhulladékok Előkészítése és
Hasznosítása Kollokvium**
GINOP-2.1.7-15-2016-00028

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

**NAGYÁRUHÁZAK ÉLELMISZER-HULLADÉKAINAK
KOMPLEX ELŐKÉSZÍTÉSE TOVÁBBI
HASZNOSÍTÁSRA**

Prof. Dr. habil Csőke Barnabás, professor emeritus

Miskolci Egyetem

**NYERSANYAGELŐKÉSZÍTÉSI ÉS KÖRNYEZETI
ELJÁRÁSTECHNIKAI INTÉZET**

TARTALOM

1. Élelmiszerhulladékok előkészítésének eljárástechnikai célja
2. Élelmiszeripari hulladékok előkészítésének alapműveletei
3. Előkészítés berendezései
4. Eljárástechnika anyag és kísérleti vizsgálatok: újszerű módszer és eredmény
5. Kidolgozott technológiák és eszközrendszerük: összetett rendszerek

Élelmiszerhulladékok előkészítésének eljárástechnikai célja:

1. A biológiai szerves anyagok maradéktalan kinyerése további hasznosításra.
2. A csomagolóanyagok (alapvetően: papír, műanyag, fémek, üveg) másodnyersanyagként történő visszanyerése.

A nagyáruház igénye

Valamennyi élelmiszer hulladékot egyben kezel (vegyesen gyűjt), azaz az áruházon beleül nem kíván szelektíven gyűjteni – **kivéve a nyershúst.**

A nagyáruház tipikus élelmiszer hulladéka (nyershús nélkül)

1. Nem zártan csomagolt nyers zöldség, gyümölcs.
2. Kvázi zártan csomagolt nyers zöldség, gyümölcs (ideértve a hálós és műanyagzsákos kiszerezést is).
3. Konzervek, tartós élelmiszerek:
  - a) Fémcsomagolással (húskonzervek, italok)
  - b) Üvegcsomagolással (zöldség, gyümölcs)
  - c) Műanyag csomagolással (savanyúság, ketchup, kefir, tejföl, porok)
  - d) Papír (tej, üdítőital).

Fémek: alumíniumötvözet (gyakran belül pl. epoxigyantával bevonva), fehérbádóg (ónozott acéllemez)

Összetétel

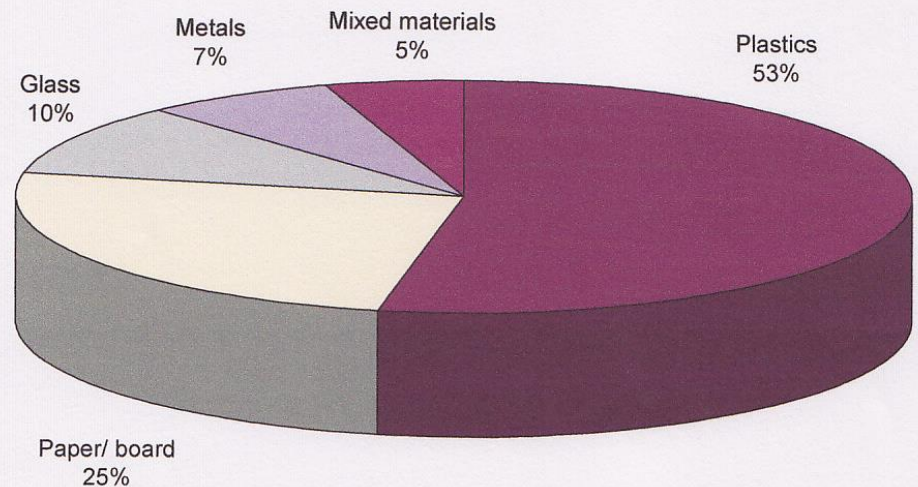
- Papír, karton: 25%
- Üveg: 10%
- Egyéb: 5%
- Műanyag: 53%
- Fém: 7%

Analysis of the Food and Drink Packaging Waste in Brazil

Heberton Júnior dos Santos – Environmental Engineering Undergraduate Student

E-mail: hebertonjrsantos@hotmail.com - Phone: +55 54 3601 4969

Percentage use of packaging materials in all packaged products

Source: INCPEN ⁴

Brazil Poster.pdf

A csomagolt élelmiszerhulladékok előkészítési a technológiájának kialakításához eljárástechnikai anyagvizsgálatok

1. Együtt-feldolgozható anyagcsoportok:

- a. **méret** (eredeti, csomagolt),
  - b. **csomagolásfajta** (csoportosításuk (üveg, Al-fém, Fe-fém, papír, műanyag),
  - c. ezen belül **beltartalom** szerint (italos-folyadék, gyümölcs, zöldséges, húsos: darabos, krémes, pépes).
2. Az így kialakult anyagcsoportok tömegarányai a hulladékban.
  3. *Csomagolás és a beltartalom tömegarányai meghatározása (anyagmérleg készítéshez)*
  4. Csomagolás és a beltartalom fizikai tulajdonságai, és méreteloszlás az aprítás kövtően.
  5. A *zöldhulladék* eredeti darab-, szemcsemérete darabméret (csomagolással és anélkül).

Edény	Befoglaló méret, mm	Szítálás szempontjából meghatározó méret, mm
Műanyag		
„Nagyvödör” (pl. nápolyi)	φ 200 x 150	240
„Kisvödör” (pl. savanyúság)	φ 120 x 130	150
Ketchup	65 x 110 x 220	120
2 literes Cola	φ 120 x 360	150
1,5 liter Ásványvizes	φ 90 x 350	120
1 literes étolaj	φ 90 x 270	120
Mirelit készítmények	Változatos zacskók	100...250
Papír		
Tejes doboz (rétegelt), 1 liter	60 x 100 x 165	120
Italos doboz (rétegelt) Happy Day, 1 liter	75 x 80 x 270	100
1 kg liszt, cukor	100 x 85...110 x 140...160	140...160
Teás doboz	65 x 70...85 x 120...160	110
Mirelit készítmények	Változatos dobozok	100...350
Üveg		
Boros, 0,75 liter	φ 80 x 320	110
Pezsgős, 0,75	φ 90 x 320	120
Befőttés üveg, 1 liter	φ 90 x 135	140
Befőttés üveg, 2 liter	φ 120 x 135	160
Sörös, 0,5 liter	φ 65 x 280	90
Alumínium		
0,5 literes sörös doboz	φ 65 x 165	80
Májkrémes háromszög	30 x 110	120
Vas		
Májkrémes, paradicsomos	φ 55 x 40	65
Mogyorós	φ 75 x 110	85
Ananász	φ 85 x 115	110
Zöldbab	φ 110 x 150	130
Húskonzerv	φ 110 x 80	130
Halas	25 x 80 x 150	100

Szállítási csomagolások,
(többnyire papírdobot,
műanyagdobot, vagy
műanyag bevonat) mérete
jellemzően **>300...400 mm**

Mágneses és örvényáramú szeparálási kísérlet

Kísérleti teli konzervek Típus	Méret, mm	Tömeg, g Csomagolással/ csomagolás nélkül	Örvényáramú szeparálás $v_{szalag}=1,8..0,9$ m/s Rotor: n=2500/min L = 80 mm, ill. L = 105 mm	Mágneses szeparálás $v_{szalag}=.0,5$ m/s H = 150 mm, ill.
Alumínium			A tárgyak feküdtek	A tárgyak feküdtek
0,5 literes teli sörös doboz	φ 65 x 165	527/500	Túldobta	
0,33 teli sörös doboz	φ 65 x 85	348/330	Túldobta	
Májkrémes kördoboz	φ 85 x 35	137/130	Túldobta	
Halas	20 x 55 x152	202/170	Túldobta	
Vas				
Májkrémes	φ 55 x 40	82/62		Kiemelte
Vagdalt (fémdoboz)	φ 100 x 63	465/400		Kiemelte
Nagykonzerv, őszibarack	φ 100 x 120	939/820		Kiemelte
Ananász (a fémdoboz 70 g)	φ 85 x 115	671/565		Kiemelte
Piros bab (a fémdobok 45 g)	φ 75 x 110	485/420		Nem emelte ki

Élelmiszeripari hulladékok előkészítésének alpműveletei

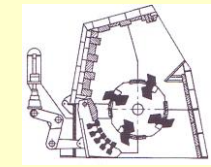
- 1. Méret szerint szétválasztás**
- 2. Szeparálás-I. (Előszeparálás):** konzervfajták szétválasztása, azaz csoportosítás csomagolás és beltartalom szerint, ill. nem csomagolt zöldhulladék leválasztása---**Feldolgozási sor!!**
- 3. A csomagolt hulladék csomagolásának felbontása** (*aprítás, lyukasztás*): biológiai szerves anyagok kiszabadítása a csomagolásból.
- 4. Szeparálás-2:** csomagolóanyagok és az élelmiszer, ill. *a csomagolóanyagok (üveg, műanyag, papír, fém) egymástól való elválasztása tulajdonságbeli különbségük, esetenként méret alapján*

Előkészítés főberendezései:

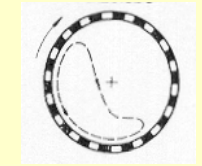
1. Aprítógépek: forgótárcsás nyíró-aprítógép
 ütő-röpítőtörő, fogazott hengeres törő

Nemrideg

Rideg

2. Sziták: dobsziták, részben síksziták

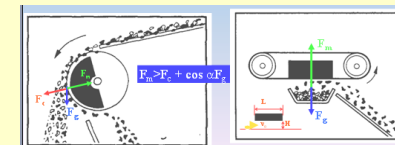

3. Szeparátorok:

Nem-tapadós Tapadós-lágy

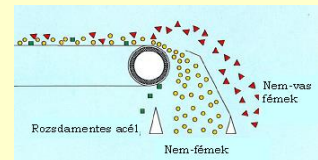
- Mágneses szalagos és dobszeparátorok

- Örvényáramú szeparátorok

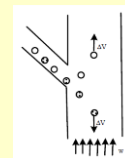
Finom Durva

- Légáramkészülékek

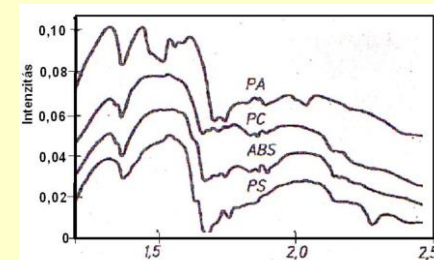
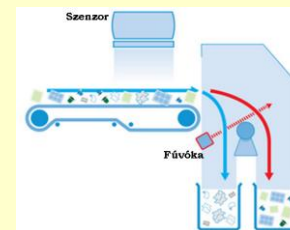

Nem-vasfémek: Al, Cu

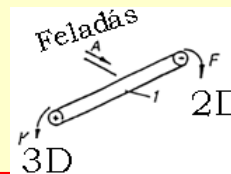
- NIR- szeparátorok (papír-műanyag)

Sűrűség és alak

- Alakszeparátorok

	300µm	30µm	3µm	0,78µm
	FIR	MIR	NIR	
Mikro hullám	Távoli infravörös	Közepes infravörös	Közeli infravörös	Látható fény

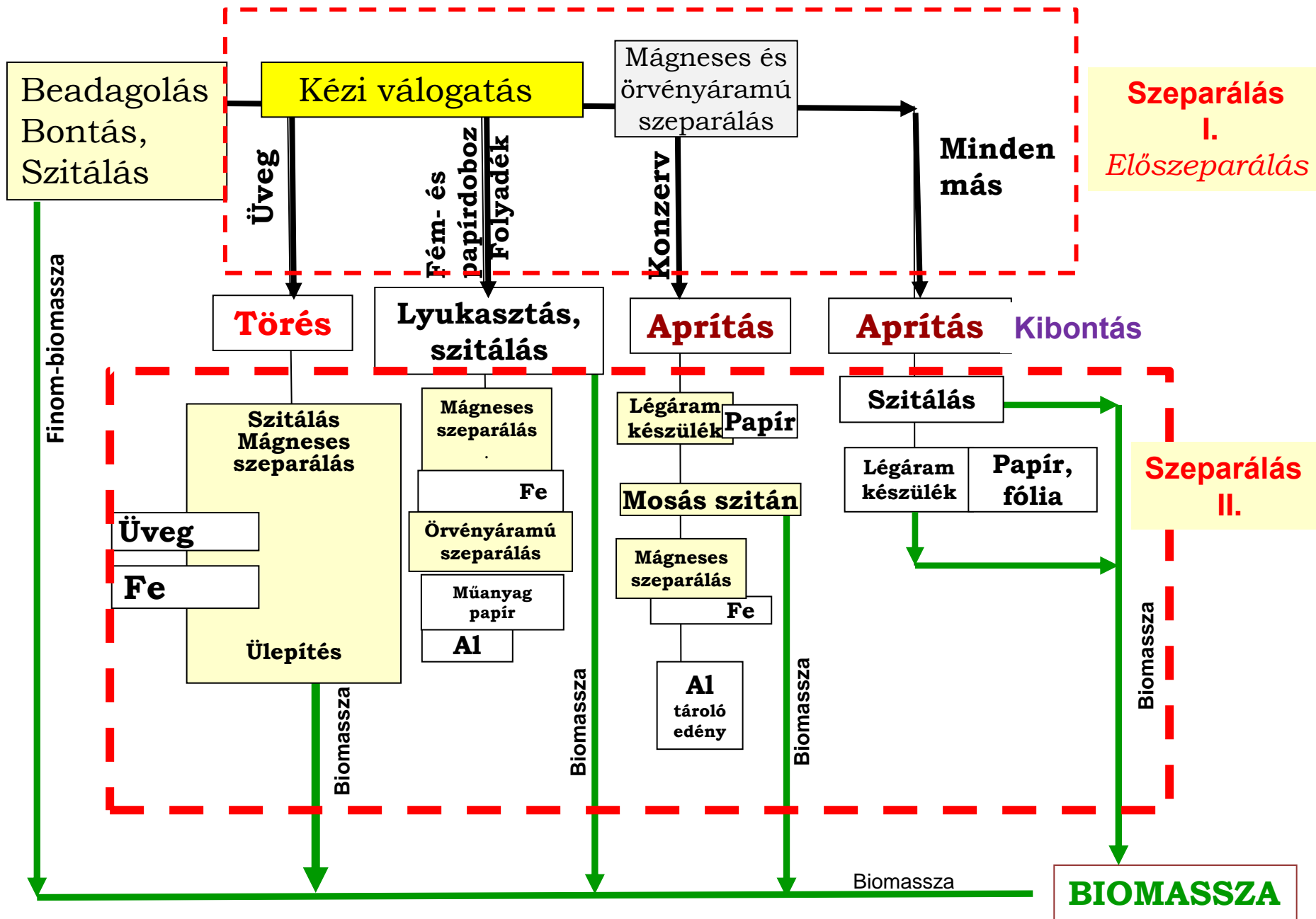
Előkészítési technológiák és eszközrendszerük

Példaként két eltérő megoldást mutatunk be

- I. Kéziválogatást is alkalmazó technológia
- II. Teljesen gépesített technológia

Előkészítési technológiák és eszközrendszerük-I.

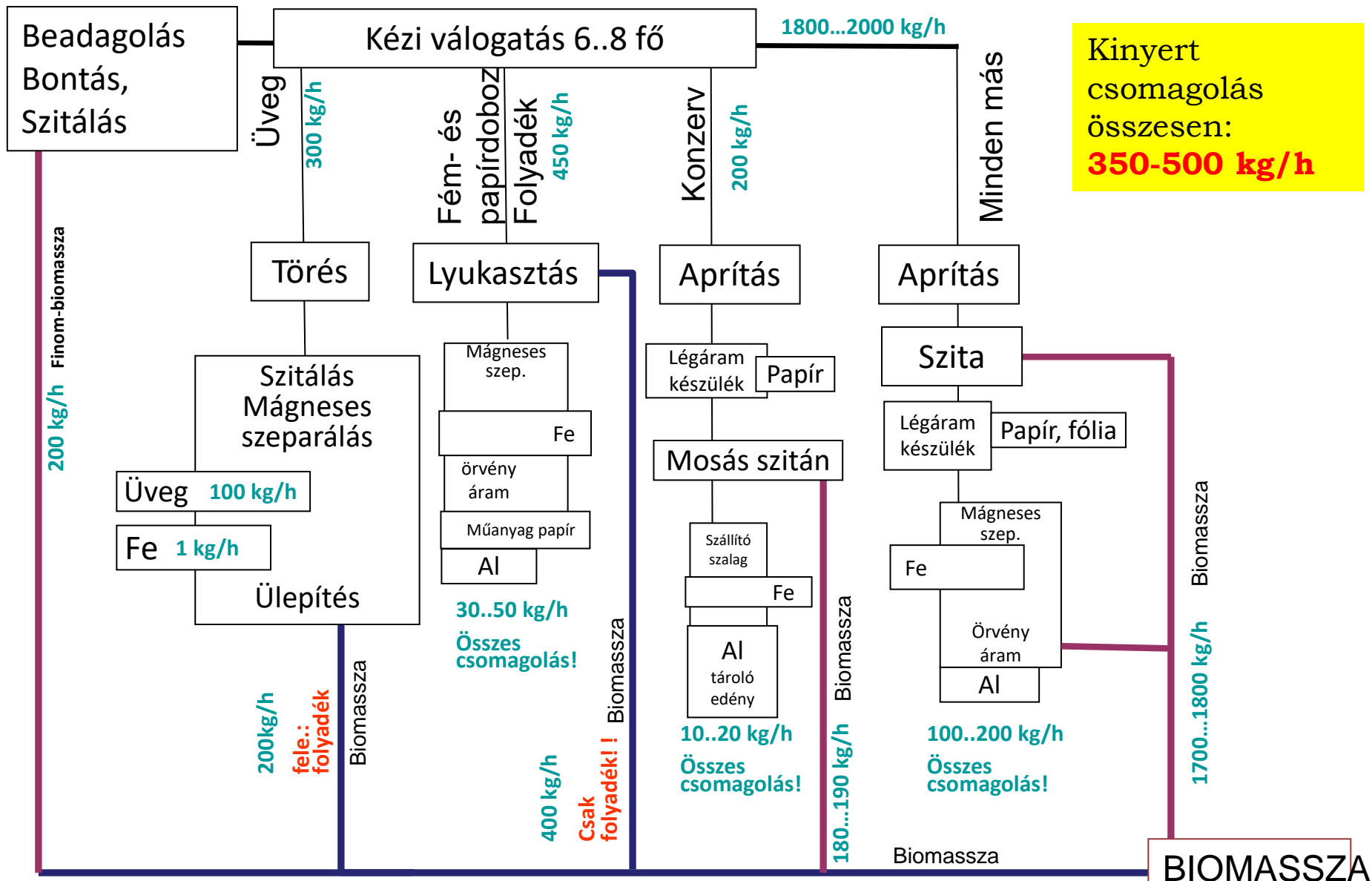
**Kézi válogatást is alkalmazó
előkészítési technológia**

Feldolgozó képesség: 3000 kg/h

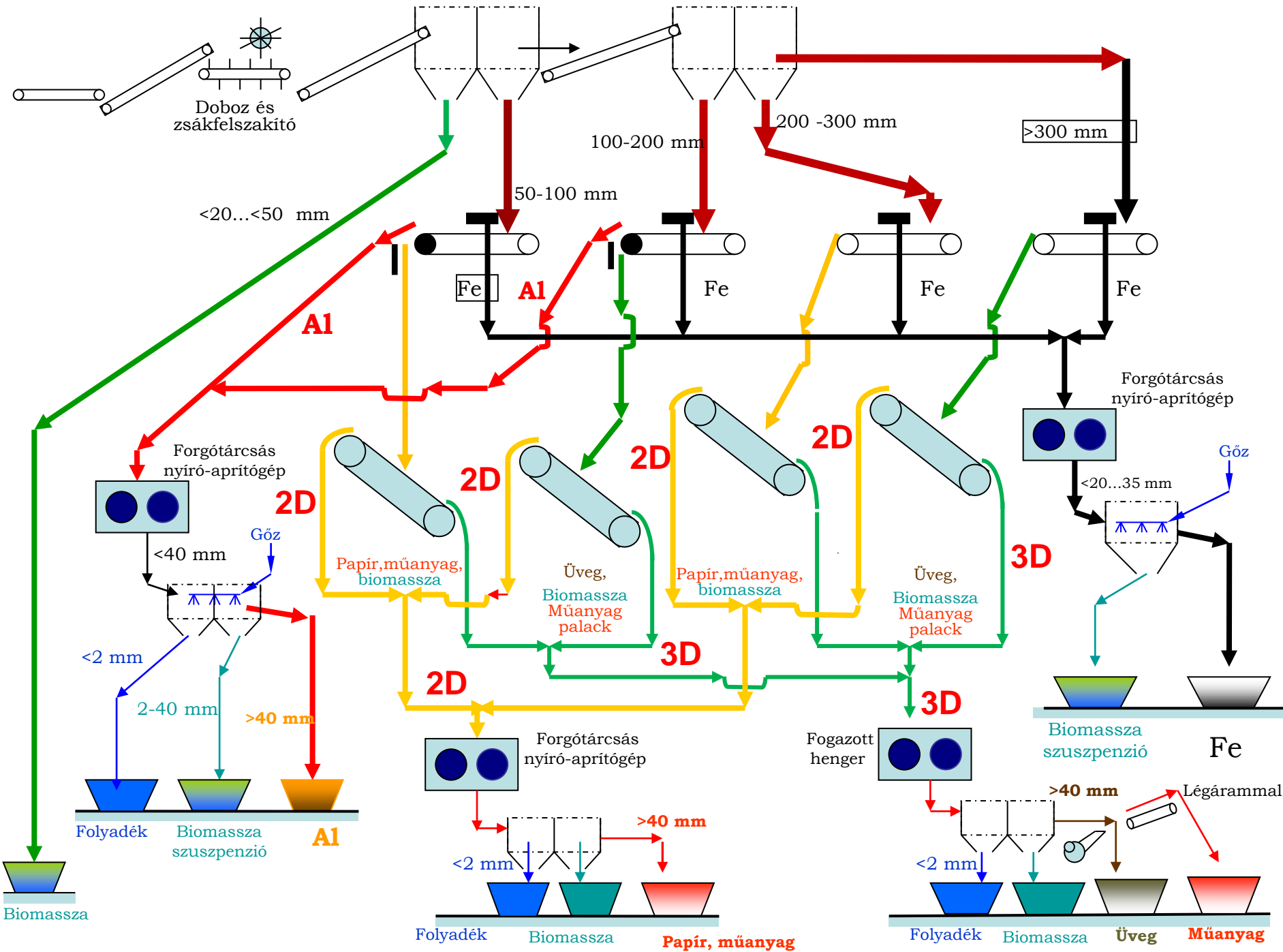
Mennyiség 15 000 t/év

Üzemóra: 5000 óra/év; 2 műszak

Előkészítés technológiák és eszközrendszerük-II.

Teljesen gépesített előkészítési technológia

Összefoglalás

1. Technológia kidolgozásának feltétele a hulladéknak eljárástechnikai jellemzőinek megismerése:

- A hulladékhalmoz anyagának technológiai-eljárástechnikai szempontú (méret, csomagolásfajta, beltartalom) csoportjai és tömegarányai.
- Darabméretek (csomagolással) és a beltartalom jellemző szemcsemérete eredeti és aprított állapotban (szemcseméreteloszlás)
- A konzervek beltartalom és a csomagolás aránya, fizikai tulajdonságai.

4. **A szükséges technikai megoldások (aprítógépek, szeparátorok), esetenként kisebb-nagyobb fejlesztéssel rendelkezésre állnak.**

Összefoglalás

Sorszám	Kapacitás: 3 t/h
	Feladás, előkezelés, szitálás
1.	Földbesüllyesztett feladószalag (bordás)
2.	Doboz-, zsáktépő
3.	Dobszita (nyílásméret 20 mm)
4.	Kézi válogató szalag (6 munkahelyes)
5.	Szállítószalag 3 db (a feldolgozó sorok felé)
6.	Szállítószalag 2 db
7.	<u>Opcionálisan:</u>
7.1.	Szalagos mágneses szeparátor és
7.2.	Örvényáramú szeparátor

8.	Üvegsor
8.1.	Aprítógép (fogazott nyomó és/vagy ütő henger)
8.2.	Szállítószalag 1 db (törő alóli kihordásra)
8.3.	Szalagos mágneses szeparátor és
8.4.	Dobszita
8.4.	Dobszita durva üveget kihordó szalagja 1 db
8.5.	Szállítócsiga darabos biomassza szállítására a dobszita alól
8.5	Ciklon szivattyúval és tartályokkal finom üvegtöret leválasztására (ciklon finom terméke a biomassza híg szuszpenzió)

9.	Italos sor
9.1.	Lyukasztó (tüskés hengerpár)
9.2.	Szállítószalag 1 db (lyukasztó alóli kihordásra)
9.3.	Szalagos mágneses szeparátor és
9.4.	Örvényáramú szeparátor
9.5.	Szállítószalag 2 db (az örvényáramú szeparátor alóli kihordásra: Al és papír elszállítására egy nagyobb konténerbe)

.J.	Konzervsor
10.1.	Aprítógép (forgótárcsás nyíró-aprítógép)
10.2.	Szállítószalag 1 db (nyíró-aprítógép alóli kihordásra)
10.3.	Légáramkészülék ciklonnal, porszűrővel, ventilátorral
10.4	Dobszita, gőzfejlesztővel
10.5.	Szalagos mágneses szeparátor
10.6.	Örvényáramú szeparátor
10.7.	Szállítószalag 2 db (az örvényáramú szeparátor alóli kihordásra: Al és papír elszállítására egy nagyobb konténerbe)

	Minden más sor
11.1.	Aprítógép (forgótárcsás nyíró-aprítógép)
11.2.	Dobszita
11.3.	Szállítószalag 1 db (nyíró-aprítógép alóli kihordásra)
11.4.	Légáramkészülék ciklonnal, porszűrővel, ventilátorral
11.5.	Szalagos mágneses szeparátor és
11.6.	Örvényáramú szeparátor
11.7.	Szállítószalag 2 db (az örvényáramú szeparátor alóli kihordásra: Al elszállítására egy nagyobb konténerbe)
12.	Szabályozás
1. - 12.	Összesen Teljesítmény összesen: 320 kW

Köszönöm a figyelmet!